

INNSPILL TIL FOLKEHELSEMEDLINGEN

OM LIVSGLEDE FOR ELDRE

Stiftelsen Livsglede for Eldre er en 11 år gammel folkehelseorganisasjon. Vårt motto er «Lev livet – livet ut!» Vi samarbeider med 129 sykehjem og omsorgsboliger gjennom sertifiseringsordningen Livsgledehjem, og i tillegg jobber 203 skoler og 316 barnehager aktivt for å skape livsglede for eldre i sine nærmiljø over hele landet. Vi har 23 lokalforeninger, og samarbeider med frivillighetssentraler og andre foreninger.

VI HAR FØLGENDE TRE INNSPILL TIL FOLKEHELSEMEDLINGEN:

1. Sertifiseringsordningen Livsgledehjem er hovedelementet i Livsglede for Eldre sitt arbeid. Ordningen bidrar til økt folkehelse og livsglede hos beboere på institusjoner for eldre over hele landet.

Et livsgledehjem skal ha en kultur for å se det unike i hvert enkelt menneske. De jobber personsentert, med fokus på ressurser og mestring i stedet for sykdom og begrensninger. På et livsgledehjem opplever beboerne gode generasjonsmøter, kontakt med dyr, natur og årstidene. De deltar i aktiviteter som bidrar til at de opprettholder identiteten sin, til tross for sviktende helse, enten de er jazzentusiast eller fotballfan. Livsgledehjemmene engasjerer foreninger, skoler og barnehager, har fokus på gode måltidssituasjoner og sørger for at beboerne kommer ut i frisk luft. Livsgledehjemmene rapporterer at sertifiseringsarbeidet fører til lavere forbruk av medisiner, mindre bruk av tvang og økt matlyst hos beboerne. For å gi tid til mer aktivitet om formiddagen, har de fleste livsgledehjemmene også flyttet middagen til et senere tidspunkt.

Vi ber om at regjeringen peker på sertifiseringsordningen Livsgledehjem som en av hjørnesteinene i arbeidet for å styrke folkehelsen til eldre på institusjoner. Regjeringen må øke tilskuddet til Livsglede for Eldre sitt arbeid i statsbudsjettet, slik at vi kan intensivere arbeidet med å rekruttere virksomheter til sertifiseringsordningen.

2. Livsgledearbeid fremmer folkehelsen, ikke bare for de eldre, men for alle som deltar. Fordi både barnehagebarn, skoleelever og sykehjemsbeboere involveres, faller arbeidet utenfor de fleste etablerte støtteregimene i staten. Disse retter seg enten mot aktiviteter for barn og unge, eldreomsorg eller undervisningsopplegg som det er forskningsbelagt dokumentasjon for at bidrar til oppnåelse av mål i læreplanen.

Når skoleelever fra helse og oppvekstfag går tur med eldre, er det ikke bare en helsefremmende aktivitet for de eldre, men læring for eleven. Livsgledepedagogikk er å gjøre opplæringen praksisnær og implementere folkehelseplanen; gjøre den meningsfull. Etter møtene med de eldre sier elevene: "Når jeg hjelper de eldre får jeg en god følelse og det motiverer meg. Vi deler tanker, og jeg kan være meg selv." Sett i lys av den nye overordnede delen av læreplanen, må livsgledepedagogikk sees som et konkret verktøy for å styrke livsmestringen og folkehelsen til elevene – samtidig som den gir dem kompetanse i folkehelsearbeid og helsefag.

Selv om alle våre samarbeidspartnere i det offentlig sier at det er brobygging mellom etater og generasjoner som gjør Livsglede for Eldres arbeid unikt, blir vi kasteball mellom ulike etater, som mener at «de andre» har ansvaret. Dette er et tap for folkehelsearbeidet som er avhengig av tverrsektorielt samarbeid for å lykkes.

Vi ber om at regjeringen etablerer støtteordninger for å fremme folkehelsen, som stimulerer til arbeid på tvers av etater og der ulike aldersgrupper kan være målgruppe samtidig.

Vi ber om at regjeringen øremerker midler til vårt arbeid med livsglede skoler i gjennomføringen av Leve hele livet-reformen, slik at vi kan fortsette å stimulere til samarbeid mellom sykehjem og skoler i hele landet.

3. I Leve hele livet-reformen for eldre sier regjeringen at den vil løse blant annet følgende hovedutfordringer:

- ensomhet blant eldre
- inaktivitet og aktivitetstilbud som ikke er tilpasset individuelle ønsker og behov
- manglende ivaretagelse av sosiale, kulturelle og eksistensielle behov.

Dette er viktige utfordringer i et folkehelseperspektiv, og fokusområder som hører hjemme i en overordnet politikk som skal fremme folkehelsen.

Livsgledehjem er skreddersydd for å løse disse utfordringene. Livsgledehjem er et systemverktøy som ivaretar beboernes sosiale, kulturelle og åndelige behov, og som legger til rette for samarbeid med barn, unge, organisasjoner og frivillighet. Med utgangspunkt i en detaljert livshistoriekartlegging lager ansatte individuelle aktivitetsplaner for beboerne. Beboernes opplevelse av aktivitetene dokumenteres i pasientjournal og evalueres jevnlig, bl.a. i tråd med forskrift for ledelse og kvalitetsforbedring i helsetjenesten. Et livsgledehjem sørger med andre ord for at den enkelte beboer står i sentrum og får meningsfulle dager.

På denne bakgrunn stiller vi spørsmål om hvorfor regjeringen vil utsette gjennomføringsfasen i Leve hele livet-reformen til 2020-2023, når arbeidet kan iverksettes umiddelbart?

Livsglede for Eldre har kompetanse, erfaring, nettverk og resultater. Vi kan sette i gang sertifiseringsprosessen på virksomheter som vil bli Livsgledehjem straks, slik at de enklere når målene i Leve hele livet-reformen. Hvorfor skal eldre vente flere år på at reformen skal

realiseres, fordi kommunene først skal søke midler fra staten og så utvikle og forankre systemer for å realisere reformen, når dette systemet allerede finnes i Livsgledehem?

Vi ber regjeringen om å oppfordre kommuner til å delta i sertifiseringsordningen Livsgledehem, slik at målene i Leve hele livet-reformen raskt kan realiseres på sykehjem og i heldøgns omsorgsboliger. Dette gjøres ved å øremerke midler som kommunene kan søke om.